

ที่ นก ๐๘๕๑.๒ / ๑๗๓๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม^{๗๗}
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ข้อสั่ง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝ่ากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
๒. หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

ด้วยสถานการณ์อุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรง และอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน สามารถเข้าถึงปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี ประกอบกัน เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ งบประมาณ บุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการโดยประสานแผนการปฏิบัติกับศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่มของอำเภอและจังหวัดอย่างใกล้ชิด ดังต่อไปนี้

๑. การเตรียมการก่อนภัยครั้งใหญ่

๑.๑ พิจารณาตั้งงบประมาณรายจ่าย งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ให้เพียงพอต่อการเผชิญเหตุสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น และให้นำเงินสำรองจ่ายดังกล่าวไปใช้จ่ายในการผู้อุดหนุน เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบสาธารณภัย เป็นลำดับแรก

๑.๒ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้เตรียมความพร้อมในการรับสถานการณ์อุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม

๑.๓ จัดให้มีการซักซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม ที่ได้จัดทำไว้ตามความจำเป็นและสมควร เพื่อให้เกิดทักษะและความคล่องตัวในการปฏิบัติ และมอบหมายให้ศูนย์ข้อสาสน์ครรป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมพร้อมในการ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที่ รวมถึงการอพยพประชาชนให้ไปอยู่ในที่ปลอดภัย โดยการให้มี อาสาสมัครเดือนภัยประจำชุมชน “มิสเตอร์เดือนภัย” จัดหาเครื่องหมายอาณัติสัญญาณแจ้งเดือนภัยฯ และเร่งรัด ดำเนินการตามนโยบายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีทีมกู้ภัยรุกข์เป็นหน่วยพิเศษเหตุเบื้องต้น อุบัติใน การกำกับคุ้มครองศูนย์ข้อสาสน์ครรป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อไปด้วย

๑.๔ ดำเนินการจัดสิ่งกีดขวางการระบายน้ำ เช่น การขุดลอกห้วยระบายน้ำ การกำจัดผักตบชวา ในแม่น้ำลำคลอง และจัดหาพื้นที่รองรับน้ำ (แก้มลิง) เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งด้วย

๑.๕ ติดตามรายงานสภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ เชื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือ ระดับน้ำทะเล จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมรับสถานการณ์และเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม ที่อาจจะเกิดขึ้น ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒. การดำเนินการขณะเกิดภัย

๒.๑ ปรับเปลี่ยนศูนย์เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม เป็นศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย น้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม เพื่อประสานการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัย

๒.๒ นำเงินงบประมาณที่ได้เตรียมไว้ไปใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นลำดับแรก หากไม่เพียงพอ ก็อาจจะโอนเงินงบประมาณเหลือจ่าย หรือเงินงบประมาณในแผ่นงาน/โครงการอื่น ที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายหรือมีความจำเป็นน้อยกว่าไปดังจ่ายเพิ่มเติม ได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยบริการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๙ และหากเงินงบประมาณในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยดังกล่าวยังไม่เพียงพออีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขออนุมัติผู้บริหารท้องถิ่นจ่ายขาดเงินสะสม ไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเก็บจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงฐานะทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น

๒.๓ การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้ง งบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กร บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๗

๒.๔ การจัดทำน้ำสะอาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนในการอุปโภคบริโภค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำน้ำสะอาด ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ หรือครุภัณฑ์ สำหรับผลิตน้ำสะอาด เพื่อบริการประชาชนโดยไม่มีค่ามูลค่า และหากหน่วยงานราชการ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคประชาชน นำน้ำสะอาดหรือเครื่องอุปโภคบริโภคไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชน ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ในการดำเนินงาน

๒.๕ รื้นอพยพประชาชนที่ประสบภัย หรือคาดว่าจะประสบภัยไปในที่ปลดปล่อย พร้อมทั้งจัดระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้พร้อม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นลำดับแรก

๓. การดำเนินการหลังเกิดภัย

๓.๑ เร่งสำรวจความเสียหายจากอุทกภัย น้ำท่วมน้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่โดยคุ้น หากงประเมณไม่เพียงพอ ให้ขอรับการสนับสนุนจากอำเภอ และจังหวัด ตามลำดับ

๓.๒ ประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้การช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยจัดระเบียบและกำหนดพื้นที่การช่วยเหลือตามความจำเป็น เร่งคุ้น อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค มิให้เกิดความช้ำช้อน

๓.๓ ทำความสะอาด เก็บสิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอย ที่มาจากการอุทกภัย น้ำท่วมน้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม เพื่อให้เกิดความสะอาดและเป็นการป้องกันโรคระบาด รวมทั้งซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้สามารถใช้การได้โดยเร็ว

๓.๔ กำชับบามท้องถิ่น ศูนย์ฯ ความปลอดภัยทรัพย์สินของทางราชการ ประชาชน และผู้ประสบภัย มิให้มีการ ใจกรรมและลักขโมย

๓.๕ เร่งฟื้นฟู และส่งเสริมการประกอบอาชีพให้แก่ผู้ประสบภัย โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ภาคหรือเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพ และเป็นการป้องกันการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่

ทั้งนี้ ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากอุทกภัย น้ำท่วมน้ำป่าไหลหลาก และแผ่นดินถล่ม ขอให้คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน สถานะทางการเงินการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งระบบทกษามาที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก และเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ดังกล่าวข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีข้อมูลการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการ ตามแบบฟอร์มในระบบ Electronic Form ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แบบรายงานการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากอุทกภัย ทุกวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย โดยครั้งแรกให้รายงานในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

วัน พันธุ์

(นายวิบูลย์ พงวนพงศ์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านพัฒนาชุมชน
และส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
โทร. ๐-๒๒๔๔-๕๐๐๐ ต่อ ๔๑๖ โทรสาร ต่อ ๔๐๓

“ธรรมธรรมนำไทยใส่สะอาด”